

Tractatus sollemnis de arte 7 vero modo predicandi ex diuersis sacroz doctoz scripturis 7 pncipaliter sacratissimi xpiane ecclesie doctoris Thome de Aquino ex parte suo quodā tractatulo recollectus vbi scdm modum 7 formam materie presentis procedit.

Dominicaturus
meis desideratib⁹ hoc qd de
modo predicandi ad populos
multos p labores donauit al-
tissim⁹. qui dat omne bonum
Sed non p cornua thaurum.
Vincit igit^r ipsis trado libellum
de hac arte cōpendiosus ex di-
uersis doctoz sacroz libris
laboriose opilatū. Vnde non
sufficit hie scientiā aut faciēdiā
pdicabiliū ad recte piteq³ pre-
dicandū. Vnde etiam ars requi-

ritur 7 modus. Sñ Greg⁹. i pñ-
cipio sui pastoralis. In verbo
dei consistit ars. 7 lic³ ydone⁹
modus pdicandi donū dei sit.
qui dat enāgelizantib⁹ hūm
vtute multa. arte tñ 7 doctri-
na. ut dicit sanctus Aug⁹. Hoc
donū multipliciter adiuuatur.
Nichil enī psumptuosius quā
antea docere ante quā docen-
di mod⁹ didicisse. Sñ Tull⁹
z. rethorice. Nō sufficit hie q³
oportet dicere. sed requiritur
ipm negociū dicē pnt qlitas
auditoris exigit et requirit. qūo
aut dicēt q³ nisi sciat modum
sciēdi quo oportet dicere. Si-
militer sanct⁹ Aug⁹. de doctrina
xpiana dicit. Non que dicunt^r
scdm modum quo dicunt ille. p
accendit auditores 7 inflāmat
corda q³ attendentiū 7 audien-
tiū penetrat. Quā dicit Greg⁹.
Via dñi ad cor dirigit^r cū do-
ctrina veritatis audit^r. Sñ au-
dit⁹ hūi dei est via conuersionis
a peccato. Cib⁹ ment⁹ ē sermo
dei. Tante nāq³ vtutis ē pre-
dicatio q³ reuocat ab errore
ad vritatē. a vicijs ad vtutes.
praua mutat in recta. 7 aspera
conuertit in plana. instruit fidē

erigit spem. Inflammat caritatē
 euellit nociua. plantat vtilia. 7
 fouet honesta. Est enī via vite
 scala 7 ruitus. 7 ianua p̄dysi. q̄
 ppter nō fit ars tm̄. s. ars artiu
 scia scia. Guilhelm⁹ p̄sienſis
 ī approbatione 7 recōmēdatiō
 one artis p̄dicādi dicit. Eū enī
 tot volumina rethorū. o manu
 rethorica s̄ scripta. n̄ne multo
 magis dignū 7 iustū est ut tra
 ctat̄ ars 7 doctrina de p̄dica
 toria manu. ut erit bō rethor vi
 nūna. cū tm̄ non sit opatio ora
 tionis rethorice. ad hāc orati
 onē p̄dicatoriā ī ipsi⁹ fructu et
 vtilitate. Est igit p̄dicatio 7 bi
 dei cūeniēs 7 congrua dispēlatō

Hinc autē pre
 dicationū cōiter sum
 pte tres species. vna
 est ī 7 bo de qua dī.

Itē p̄dicare euāgeliū oī crea
 ture. Alia que ē ī scripto vnde
 p̄dicasse dī. Apl̄s Corinthis
 qñ eis ep̄stolas scripsit in qb⁹
 erat 7 bū dei. Alia que est in
 facto. Dñ dīc Greg⁹. Vis xp̄i
 actio ē n̄ra instructō. Mā summ⁹
 ille magister dñs n̄r īb̄. ut sue
 nihil deesset doctrine. vtroq̄

modo nos studiosissime īstrue
 re curauit. ope videl; 7 smone
 Sicut scriptū ē de eo. Act. p̄
 ca. Cēpit ībus facere 7 docē.
 imo primo facere 7 postea do
 cere. Ad denotandū q̄ bodie
 qsq̄ p̄dicator fidelis teneat p̄
 dicare ope. deinde sermone.
 vtinā autē quispiā p̄dicator di
 ligens. bodie talis xp̄i ību siet
 imitator ut nō solū predicaret
 7 bo s; etiā ope. Dñ Leo p̄pa
 p̄sūus ē ope docere quā vo
 ce. efficac̄ enimō p̄dicādi est
 vite concordia cū doct̄na Greg⁹
 Enī⁹ vita despiciat̄ restat ut ei⁹
 predicatio cōdempnat̄. Ari
 stotelis ī ethicis. Eū sermōib⁹
 dissonāt opa cōtempti erunt.
 Barnbardus ī quodā smone.
 Tūc quoq̄ semen dei facile
 germinat qñ bec ī audientis pe
 ctore predicans pietas rigat.
 Ad bec enim nisi me fallit opi
 nio iuste 7 recte viuendū est p̄
 dicatorine dicta sua repugnā
 tibus factis euacuet. Paulne.
 Nichil audeo loqui eorū q̄ p
 me non afficiūt Crist⁹ reputās
 verecūdū predicare n̄ docē
 que neglexit facere.

Seq̄r dīffinīcio p̄dicatiōis

Unde predica-
tio & balia ut vocalis
De qua hic loquimur.
Est manifesta publica

instructio fidelium & morum bonorum in
formationem defuisset. ex rationibus
semita & auctoritatum fonte proce-
dens. Erigitur igitur predicatio manifesta.
quoniam si esset occulta suspicio
sa esset & videretur includere heres-
tica dogmata. Erigitur enim publica
quia non uni sed pluribus proponenda
est. Si enim tantum uni preponeretur
non esset proprie predicatio sed do-
ctrina. pro hoc enim quod dicitur predicatio
est instructio fidei & morum. Infirmum
autem dicitur partes theologie quibus in
predicatione est utendum. & rationalis
que omnino sciam persequi. Et mo-
ralis que morum informationem
pollicetur. Predicatio enim nunc in
omnino instruit. nunc in moribus. Quod
figuratur per angelos descendentes
& ascendentes in scala quos vidit
Jacob. Angeli namque tales mis-
sistice. sunt doctores qui tunc ascen-
dunt quando celestia predicant. tunc vero
descendunt quando per mortalia se com-
formant. Causa vero efficiens ser-
monis est duplex. scilicet principalis et
& instrumentalis. Principalis causa

omniumque sermonis. est deus
gloriosus Ideo fit omnino ad deum
ut lingua predicant moneatur
tamquam ab agente. & sic predicator
habet se tamquam causa instrumentalis. Ite-
rum are predicandi. est scientia docens de
aliquo aliquid dicere. Subiectum
artis illius. est verbum dei. Sub-
iectum autem sermonis. est intentio pro
dicant &c. Predicatoris gesta
sic fieri possunt. Si sermo sit de
aliqua auctoritate biblie vel san-
ctorum tunc valide predicandum est
ut valens exeat de ore predicant
Et in cor resideat audiens. Non
aliquando conandum est ut predicator
loquatur quasi cum admiratione. ut ibi
Mone tacui. nonne dissimulavi
Aliquando cum dolore & lamentatione
ut ibi. Absolon fili mi Absolon
Aliquando cum horrore & timore. ut
ibi. Nisiaueris fueritis &c. Ali-
quando cum yronia & derisione. ut
ibi. Adhuc permans in simplici-
tate tua. Aliquando cum gratia vultus et
manuum attractione. ut ibi. Ve-
nite ad me omnes &c. Aliquando cum
quodam elatione. ut ibi. De terra lo-
quina venerunt ad me. Aliquando
cum tedio & indignatione. ut ibi. Eo-
stituiam vobis ducem &c. Aliquando
cum gaudio & manuum elatione

ut ibi. Venite bñdicti. Aliqñ
cū odio 7 vult⁹ anersioe. ut ibi
Ite maledicti ⁊c. Et sic p̄dica-
tor obet se confortare gestui quē
credendū ē xpm̄ habuisse qñ
dixit. Soluite tēplū h̄. ponen-
do manū sup̄ pect⁹ 7 respiciēs
tēplū. Ex hys 7 sequētib⁹ qscq;
predicās facili⁹ recolligere p̄
7 acquirere gesta artē veram et
modū q̄ s̄ tāq; istrumētū ipm̄
ī op̄ado dirigētia. q; n̄ repuḡt
aliquē plura 7 alia multa scire
videl; ignorare modū posse. 7
panca sunt 7 modica illa que
scim⁹ respectu illoꝝ q̄ igrām⁹.

Thema ē prin-
cipiū s̄monis. ad qd
plura requirūt. ¶ p̄p̄
sit de biblia sumptū;
q; b̄eat sensū; p̄fectū. Nō icon-
gruū. Nō nimis longū. Nō nis
breue. bñ quotatū de terminis
predicabilib⁹ ut sunt oīa 7 ba-
pticipia ⁊c. Ite thema ē prelo-
cutio scā p̄ approbatiōe s̄mior
rū predicabiliū ī themate posi-
toꝝ. aut auctoritatibus biblie
atq; doctoꝝ cū itroductione
auctoritatū p̄bie p̄ aliquā simi-
litudinē. mō alit̄atē. aut p̄biū.

sive naturale. Ite quicqd v̄ in
themate 7 ei⁹ diuisione thema
vocat. q; diuisio thematis est
ipsam thema met. nā ex thema
p̄cedūt diuisiones tāq; ex ra-
dice. ut pt; ī arboꝝe 7 iō thema
vocat. Notādū q; quatuor s̄
ptes s̄monis. s. thema p̄thema
sive p̄locutio. diuisio ul⁹ distin-
ctio. subdivisio ul⁹ subdivisio
7 ī istis accidūt duo. s. oductio
baptiū predictaꝝ. 7 h̄ p̄ pro-
bationes. suasio virtutū. 7 vi-
ciorum fuga.

Ignorātia predic. 7
Infancia
¶ Dicia nimia clamorositat
Sermo Sonnoleta locutio
num. Digitos demonstratio
Capitis iactacio
Digressio remota
¶ Item prelocutio etiā potest
fieri ex auctoritatib⁹ adduct
circa thema exempli grā. Ac-
cipit istud thema. ¶ mors quā
amara ē memoria tua. iam pre-
locutio isti⁹ themat⁹ p̄ summi
ex certis auctoritatib⁹ psalmiste
Pore p̄ctoꝝ pessima. Regū.
Amaritudo mea amarissima.
Eccl. Demorā nonissima tua
⁊c. Salomon. Nichil certius

morte nihil incertius hora mor-
tis. Aug^o. Quoniam terribiliū terri-
bilissimum mors. et auctoritas
pbi. Ergo tūc sapiētia. Quoniam mors
quā amara ē mēoria tua. Pec-
cuerūt verba thematē pāstum
pti. Deinde ponat thema cum
suis diuisionib⁹. post h^o inuocatio
spūscip oīom angelicā Aue
maria etc. Deinde expediendo
ptes post inicē diuidēdo et sibi
diuidendo. ¶ Diuisio prima.
duplex ē mors. scilicet spūalis et cor-
poralis. Spūaliū alia vltiosa
Alia vāpnosa. est sibi diuisio p: i
mi mēbri. De prima dī. Por-
tui estis et vita vīa abscondita ē
cū xpō i deo. De scōo dī illō
apli. Beat⁹ q liberat⁹ fuerit a
morte. ¶ Subdiuisio secūdi
mēbri Corporaliū. Alia nālis
Alia violēta. De pma dī illō
Reg^o. Omēs morimur et velud
aque delabimur. De scōa dī
illō Iheremie. Morte turpissi-
ma cōdempnem⁹ cū. Thema
istud ad ppositā nīm ē. q: dī-
mīssio euāgelio i eo amittit pre-
locutio p certas auctoritates.
Et post plocutionē fit diuisio
thematē et deinde subdiuisio
partiū pncipaliū thematē sicut

patuit exēplarīf. Et ante nunc
thematē plocutionē. diuisi-
onē et subdiuisionē thematē ser-
mo adhuc nō ē pfect⁹ nisi qlibz
para pncipalis multiplice⁹ per
alias materias. videlz p auto-
ritates adductas. q: alias sūmo
nimis breuīs et simplex fieret.
Propterea vādī sūt certi modi
p quos ut cōit oīs sūmo habeat
plōgari. Itē notandū q: matēria
pncipalis oīm sūmonū. imo to-
tius sacre scripture sunt ista. io.
De⁹. dyabolus. ciuitas supna.
īfernua. mūdus. aīa. corp⁹. pec-
catū. penitēcia. xpi⁹. Pēe qdē
paucā sunt et modica respectu
multiendinis sūmonū. Sed ipa
dilata sūm exigentiā auditorū
crescūt qsi in infinitum etc.

Adī vero pro
lōgādi sūmonū habēt
fieri nonē modis. ¶ p
p cōdātias auctori-
tātū. ¶ 2° p xboz dīscussionē.
¶ 3° p rez ppetates. ¶ 4°
p multiplice⁹ expositionē sine
multitudinē sensū. ¶ 5° p sū-
tudinē et nālia. ¶ 6° p opposi-
tī assignationē. videlz corredi-
onē. ¶ 7° p opationē. ¶ 8°

pnois interpretationē. ¶ 9° p
synonimoz multiplicationem
Et modi isti etiā patēt p ordinē
in arboze cōscripta i fine mate
rie. Postq̃ autē sit expeditio
vni⁹ cuiusq̃ modi p ordinē cū
suis materijs 7 exēplis tūc erit
finis materie pntis. ¶ Item
sermo pmo plongat p ocoz
vācias auctoritatū. Eō cordā
cie auctoritatū sunt triplices.
videlz biblie auctōitatū scōz
7 philosophoz moraliū. Item
cōcordācie auctoritatū sumūt
triplicē. videlz ab eodē. a fili.
7 a cōtrario. Ab eodem. ut ibi.
Iustus ut palma florebit. De
eodem. Iust⁹ florebit sic lyliū.
A simili ut Iust⁹ hec bona hz.
Ideo q̃ ē fortis 7 prudēs. 7 qz
facit bona opa. ideo pmiabit.
De cōtrario videlz. Inisti aut
mala faciunt. ideo puniātur.
¶ 2° sermo plongat i p discus
sionē verborz 7c. Et obet fieri
discussio verborz tam in the
mate q̃ etiā i auctoritatib⁹ ad
vntia. qñ enim p̃dicatoz vult
discutere verba christi auctori
tatib⁹ alicui⁹. ¶ p̃ debet atten
dere qd clausulas habet auto
ritas 7 ordinem clausulaz sen
verborz. qñ tūc p̃dicatoz at

tēdere debet an possit aliquā
illaz adaptare ad numez vir
tutum. vicioz n⁹ ad ptes pnie
7 ista discussio verborz p̃ etiā
fieri per diffinitionē sine d̃scri
ptiōz nois assumpti i themate.
ibi gr̃a. p̃e. Iust⁹ ut palma flo
rebit i domo dñi. Possum dis
cutere 7 q̃rere qd sit iust⁹ 7 rñ
dere. Qui reddit vnicuiqz qd
suū ē. s. dō. plat. dñie. 7 boib⁹
Deo gr̃a pactionē. Dñie debi
tā fuerētā 7 obediētā 7 bmoī
Item possum discutere 7 q̃rere
Quid dom⁹? quid palma? qd
dñe? qd dom⁹ dñi? Similif
qd bonū? qd honestū? 7 sic d̃
aljs. hec icidūt i discussione
oim thematū siue aliaz aucto
ratū i sermone adductaz. ¶ Itē
pōat istō thema. In pacia ṽra
possidebit a ias ṽras Luc. 21
Iā possū discutē 7 q̃rē qd sit pa
ciēs. 7 qd sit pacia? Et rñdere
p̃dacia ē dissimilā. illate imictie
7 ista dissimilatō ē filētū oris
a murmure 7 obscuro sermone
Et ē quies cordis ab odio 7 rā
core. Similif ibi. Dies hō mēday
Dēs declinauerūt in vnam.
Possum discutere sic 7 q̃rere.
q̃ sūt tales 7 rñdē layci. plat. s̃b
viti. claustrales. 7 sectares 7c.

Et ista discussio potest dici to-
tius in quantitate. i. tota auctori-
tate in partes ut ibi laici. Plati
subdite. claustrales 7c. ¶ Iste
test etiam fieri discussio 7 bonu
p argumētationē. Sine p raci-
onationē a maiori uel a minori
A simili ab opposit. ut contraria
affirmatio. uel negatio. uel rela-
tione. ut p uatio 7 habitus. Sicut
a laude 7 uicio. 7 h de oib
locis dyalecticis 7 rethoricis q
incidūt in fmonē assumpto 7 bi
grā. A maiori. ut ibi. Dñs an-
gelis peccatib⁹ non peccit. Et
g nec hoib⁹ peccatib⁹ parcat.
q si magis igratis. Sicut Ade 7
Eue quos ppria manu fecerat
n peccit. Nec Jude aplo 7 di-
scipulo suo. Igir nec alijs p cet
suo mō peccatib⁹. q si id quod
magis uidet inesse nō inest. g
qō min⁹ uidet inesse non inest
¶ Item ex discussione 7 bonu
predicator etiam potest elicere
sibi effect⁹ emioꝝ assumptoz
in themate Isonat igit istud the-
ma. Qui se humiliat exaltabit.
Luc. 14. Ipossum discutē effe-
ctū istius auctoritatis 7 dicere
Cause humilitatis sunt multe.
Job. 14. Hō nat⁹ de muliere.

Ideo cum reatu. Breui uiuens
tēpore. Ideo cū motu Replet
multis miseris. Ideo cū fletu.
Similis p effect⁹ uicioꝝ 7 vir-
tutum pōt fieri discussio 7 plō-
gatio fmonū. 7 bi grā. Homo
enī p humilitatē exaltat. Ideo
debem⁹ nos humiliare. 7 ecō-
uerso contrariū accidit. ergo
debem⁹ nos cauere ab illo ne
nos exaltem⁹. ¶ Item potest
etiam fieri discussio 7 bonu ali-
cui⁹ auctoritatē p quadriplicē
combinationē partiū copulas-
tiuaꝝ 7 disiunctiuaꝝ in themate
assumpto. 7 h ex parte subiecti
uel p dicatione. 7 bi grā. ponat illō
Vox exultationis in tabernaculis
iustoz 7c. Ipossum sic discutē
Vox multiplex ē in cordib⁹ di-
uersoz 7 cōsciētis. i. vox exul-
tationis in tabernaculis 7 nō sa-
lutis. sed dāpnationis in taber-
naculis pctorū. q bic bñt suam
dolationē. Et ē vox salutis et
nō exultationis in tabernaculis
penitēciū. 7 ē tertia vox nec ex-
ultationis nec salutis in taberna-
culis dāpnatoꝝ Et ē q̄rta vox
exultationis 7 salutis in taber-
naculis saluatorū. Simili mō
discute illud. Feci iudicium et

non sufficiant, alij econuerso,
alij vtrūq. alij neutz. Sicut
illō. **A**diam 7 iudiciū cātabo ē
dñe 7 fileā. 7 sic de ceteris q̄si
infinitis discute. ¶ Tertia p
longatio p̄ fieri p̄ rez. p̄prietate
tea. Sermo enī p̄t. p̄longari
7 dilatari p̄ rez. p̄prietates ad
laudes alicuius vel ad mores
7 bi ḡra in p̄ scribit. Vixit te
de. Deus tuus oleo leticie pre
sortib⁹ tuis 7c. dicat ergo sic
Conuenient p̄ oleū designat
ḡra. q̄ oleum habet 7 tutē sa
nat. Sic ḡra vulnera aīe sa
nat p̄c̄a delendo. hoc modo
vsus ē saluator. Mat. 22. Et
Mat. 12. In parabola de agri
colis q̄ occiderūt heredē. hoc
etiam mō vsus fuit Nathan p̄
pheta ad R. om. 12. Istis q̄bus
non subuenit oleū ḡre def̄ sup
pliciū. Sicut. Sicut lyliū inter
spinas. Lyliū enī est candidū
7 odoriferū 7 b̄mōi spina ē talis
ut talis. hec oīa de bonis pos
sunt exponi 7 in malum de ma
lis. ut ypocritis 7 b̄uissimodi.
¶ 4. sermo prolongatur per
multiplicationē expositionem
sive multitudinē sensuū Ex isto
p̄dicator attendere debet q̄libz

p̄ multitudinē sensuū sive expo
sitionū s̄mo valeat dilatā. Et
ē notandū q̄ q̄druplices s̄ sen
sus p̄ quos s̄mo p̄t dilatari. Et
ex q̄ vet⁹ testamentū ē figura
nouī. p̄pterea nouū testamētū
per ipsum exponitur. ¶ Ad
s̄mo s̄m sensum hystoricū sive li
teralē. Et de isto Hieronym⁹
loquit. Est enī sensus l̄alis sim
plex expositio 7 b̄orū ut q̄n rē
exponim⁹. sicut visa ut gesta ē
ut i Gestis R. onoz. vbi dī q̄
David regnauit i iherusalē. Et
s̄m istū sensum tm̄ fit ut exposi
tio sicut 7 b̄a sonant. ¶ 2. s̄m
sensem Tropologicū sive mo
ralē. 7 de isto Greg. loq̄. Est
aut̄ sensus Tropologic⁹. q̄n v̄
re moralit̄ loqm̄ Quo ad instru
ctionē l̄ correctōz mox mystice
ut apte mystice ut Omī t̄pe sint
vestimenta tua cādida. i. oī t̄pe
sint opa tua munda. Aptē v̄n
Job. Filioli mei non viligatis
7 b̄o tm̄ 7 lingua sed ope 7 ve
ritate. Vel Tropoloyce expo
nim⁹ q̄n illud qd ē factū conuer
tim⁹ i illud qd ē faciendū. ut sic
David venicit Goliā. Sic bu
milis venicē debet supbiā.
7 sensus iste alio mō dī moral

q̄ respicit mores hoīm. s. v̄tus
tes 7 vicia. Et circa istum sen-
sū Tropologicū siue moralē
cursus mūdi ītroducī debet. et
dissuadi vicia 7 corrigi mores
Et sic cōclusio debet fieri cu;
auctoritate a qua thema ē di-
gressum. Et s̄ tres ptes hoīm
s. spūaliū. nobiliū. 7 vulgariū.
p̄pterea aliē debet fieri corre-
ctio ī spūalib⁹. 7 aliē nobilib⁹.
¶ 3.º secūdu sensum Allego-
ricū p̄ fmo dilatari. Et d̄ isto
Amb. loquit̄. Est aut̄ sensus al-
legoric⁹ alieni sensus p̄prium
sensem expositio. ut Dauid re-
gnat ī hierusalē. i. xp̄s q̄ p̄ Da-
uid significat̄. regnat p̄ fidē cre-
dentū ī hierusalē. i. in ecclesia
militate Et circa hūc sensum sp̄
exemplificādū ē a simili. ut cu;
ītroducīt vita xp̄i. beate v̄gi-
nis. vel alteri⁹ sc̄ti. sp̄ suadēde
sunt v̄tutes. ut 7 nos similiē fa-
ciam⁹ Cū enī oīs xp̄i actio n̄ra
est instructio. Similit̄ qcq̄d sc̄ti
boni fecerint. 7 quicq̄d mali su-
stinuerūt totū ī nostrū p̄fectū
7 exemplū factū est. ut seq̄mur
vestigia eorū. ¶ 4.º fm sensum
Anagoricū sermo pōt dilatari
Et est sensus Anagoric⁹ qñ lo-

quimur de superioribus vel ce-
lestib⁹ mystice ut apte. Distice
ut Beati qui lauāt stolas suas
ut illis potestas sit ī ligno vite
Id est. Beati q̄ mūdant cogita-
tiones suas ut possunt videre
īhm xp̄m. q̄ dicit. Ego sum via
v̄tas 7 vita. Aptē. ut dicēdo
Beati mundo corde quoniam
ipsi deū videbūt. Et circa ip̄m
sensum excitāde 7 exhortande
sunt mentes auditorū ad super-
noꝝ contemplationē. Et fac con-
clusionē cū auctoritate a qua
thema ē digressum. ¶ h.º fmo
plongat̄ p̄ similitudines 7 na-
turalia. v̄bi gr̄a. p̄posito q̄ in
themate ut̄ in aliqua alia au-
ctoritate fmonis diceret̄ d̄ di-
lectione dei. qūo de⁹ sit dili-
gendus tūc p̄dicator dilatare
p̄ sermonē p̄ aliq̄d naturale.
ut p̄ istud. Naturale ē oī crea-
ture suos p̄ntes diligere. qñ
tomagis 7 nos debem⁹ diligē
dū ex q̄ nāle ē nob̄ diligē pen-
tes. Jgit̄ a fortiori d̄bē⁹ diligē
istū a q̄ p̄ntes n̄ri 7 nos venim⁹
Etiam pōt fieri plongatō fmo
nis p̄ similitudines. v̄bi gr̄a. p̄po-
sito q̄ ī aliq̄ pte fmonis loq̄t̄ d̄
dilectiōi p̄ximi 7 d̄ ei⁹ op̄atōe

Tunc possum assumere simili-
tudinē ab istis irrationabilib⁹
seroffie. nā qñ vna clamat oēs
cōcurrūt ad subueniendū sibi.
Et si hoc faciūt aīalia irratio-
nalia. igit̃ a fortiori nos rōna-
les debem⁹ p̃ximis nostris cō-
patī et ip̃is subuenire tēpore ne-
cessitatē. sic similimō p̃t sermo
dilatarī ī alijs similitudinibus.
¶ Sexto plonget sermo per
assignationē oppositi. videlicet
correctionem. Item circa assig-
nationē oppositi dicatur quō
aliqui faciūt opposito mō. i. nō
sicut merito deberet fieri. Nā
oñs de⁹ p̃p̃t ei⁹ bonitatē quā
nobis oñdit ī creatione. reuo-
catione. et redēptione. habet se
circa nos. sicut bon⁹ p̃t ad fi-
lios suos. qz respicit nos ī oib⁹
necessarijs. et reuocat nos ad
se p̃ plura et diūsa. ut tm̃ possū-
mus accedē ad eū et vitā etnā
possidere. et hoc non facit p̃p̃t
se cum enī sibiip̃s sufficit sed ex
mera bonitate. p̃pter quā mēto
grāz actiones deberent fieri.
cū oñs deo nihil mag⁹ displicet
quā ingratitude. vbi enim
est ingratitude. ibi gratia ac-
cessum non adiūuenit: nec locū

habet. qz merita dissipat. bñfī-
cia p̃dit. fontem diuine miserie-
cordie exsiccāt. et dies g̃te ob-
struit et sic significatō opposita
bñse sub forā correctōis. et ista
debet fieri ī omni sermone ne
mala p̃petrata estiment n̄ fore
mala et defendēt q̃si licita. Itē
ī assignatione oppositi occur-
rūt ista duo. sc. cōfirmatio. et re-
futatio p̃ q̃ sermo habet. plon-
gari. nam circa cōfirmationem
debēt dici vtilitates extrinsece
q̃ secun⁹ possorē rei. vel q̃ poss-
sunt sequi si res bona ī se est.
Si aut̃ mala ē. debēt dici vti-
litates que secun⁹ ad ei⁹ oppo-
sitū. sc. diūsas virtutes exponen-
tes et habilitas ad bona opandū.
Sed opposito mō circa cōfutati-
onē debēt exponi mala vāna
q̃ secun⁹ ut seq̃ possunt possesso-
rē rei. ut rem si ī se mala ē Sed
si bona ē debent dici q̃ secun⁹
oppositū rei. videlz diuerse in-
clinationes ad malū. et varia
vicia que causant̃ inde ī boīe.
Tandē concludat̃ ex hys q̃
bona ul̃ mala sit res. et q̃ sunt q̃
culpabiles ul̃ emendabiles ex
ipsis reddet̃. ¶ Septimo vila-
tat sermo p̃ cōparatione. Itē vila-

are sermones p comparatio-
nes est qñ i aliqua auctoritate
ponit nomē adiectiuū. tūc per
ipm pōt fieri discursus. ppositi-
uū. opatiuū. 7 suplatiuū. 7 ecō-
uerso videlz de suplatiuo ad a-
lios grad⁹ opatiōis. & bigra-
ficut scribit pē. Magn⁹ es tu et
facies mirabilia Dicat⁹ ergo sic
Magn⁹ apparuit de⁹ in rerum
creatione maior i boīs recrea-
tione. s; maxim⁹ i scōz glifica-
tione. Sicut⁹ Mat⁹. 19. scribitur
Qui tradidit me tibi mai⁹ pccm
habet. Dicat⁹ g sic. Judas ma-
gnū pccm habuerit. qz ex ana-
ricia magnū pccū occupauit ma-
ius. qz dñm suū tradidit. maxi-
mū. qz de mīa dei desperauit
Item o suplatiuo nō exemplū
Estote imitatores dei sic filij
carissimi. Quia cari. ppē ymas-
ginē creationis. Cariores. ppē
preciz redēptionis. Carissimi
pppter hereditatē celestis bñti-
tutinis. Itē ad Eph. 2. Propter
nimīā caritatē qua dilexit vos
de⁹ 7c. Dicat⁹ g sic dei caritas
fuit apō nos magna i creatōe
maior i gubernatōe. maxima
i redēptione. s; erit nimīa i glo-
rificatione. Sicut⁹ illud pē. Ac

cingē gladio tuo sup fem⁹ tuū
potētissime. Potest fieri sic dis-
cursus. Accincti sunt potenter
cingiū fuātes. Potenciores sūt
crinētes. ut vidue. Potentissi-
me sūt crinētes. ut & gines. Si-
militer Sap. 39. Potētes potēt⁹
tormenta sustinebūt. erga potē-
ciores potēt⁹ potētissimi pos-
tētissime tormenta sustinebūt 7c
Itē sic ad Gal. 6. Dū temp⁹
habē⁹ opemur bonū. Ad oēs.
g ad inferiores mediocēs. 7 ad
supiores. 7 multa bñoi. Itē ita
pōt fieri discursus respectu diū-
sorū. & bigra ad Rōs. 13. Da-
uid sedēs i cathedra sapiētissi-
mus inter tres. Dicat⁹ g q sunt sa-
piētes. illi q bñt expiētiā agēs-
torū. Sapiētiores. q bñt sapi-
entiā bñanoz. Sapiētissimi. q
bñt sciam oīnoz. Et sic pōt fieri
discursus p varias acceptiōes
Sicut ibi. Accepit eū symeon
i vlnas suas vica⁹ sic Symeō
accepit eū i brachia. Māia cō-
cepit eū i vfo. Martha accepit
eū i domū. Pater accepit eu
i celū. Vel p Mat⁹. 2. scribit⁹.
Intēdit in pceptū legis. Sic q
oā in pceptū dei intēdūt p cō-
tēplationē. qdā p sollicitudinē

Quidam p simulationem con-
tempnūt. Quidā p emulatōe;
Adūte q ille mod⁹ pulchrior
ē in latino quā i vulgari. Item
etiā potest dilatarī fmo p va-
rias species & bigrā. Job. 8. sc̃
biſ. Multa bēo vobis loqui ⁊ c̃
Eniſ⁹ nobis loq̃tāq̃ index tā
q̃ aduocat⁹. tāq̃ iſpirator lo-
quit i nobis. Cū nobis tamq̃
doctor ⁊ sic de ſilib⁹ Item ad
iſtū modū aliquñ multiplicāſ ea
q̃ ſunt ad finē. & bigrā ad iſtū
finē q̃ ē pmanere i p̃cto. diuſi
diuſi ſimo ō ſe hēant. pponūt re-
monē. qdā p̃tim vidēt cōſiteri ⁊
p̃tim n̄ qdā cauēt ſe a cōmittē-
dis ſ; n̄ agūt p̃niam ō cōmiſſis
qdā de cōmiſſis penitēt ſ; n̄ ca-
uēt a cōmittēdis Sumat̃ hec au-
ctoritas q̃ ſcribit̃ ad Rōs. 6.
Quid dicem⁹ fratres pmane-
bim⁹ i p̃cto ut grā habūdet in
nobis abſit. Deinde dicat̃ qdā
pmanēt i p̃ctis ⁊ c̃ ut ſ dictū ē.
¶ 2. fmo dilat⁹ p noīſ iſpre-
tationē. Videl; qñ in auctori-
tate aliq̃ poniſ nomē qd̃ hēat
iſpretari. tūc p̃ illud iſpre-
tari ut magis itelligit̃ ⁊ accepta-
bilis erit materia. ut ōs iſpre-
tur. q̃ſi dāns ethā pitā ſuis. Si

militer iſrabel iſpretat⁹ q̃ſi vir
videns deū. ut p̃ceps cū ō o-
aut fortis. q̃ g̃ vult fmonē dila-
tare p iſpretationē noīſ An-
nuat illā iſpretationē quā ad
ſuū p̃poſitū pſequēdū viderit
vtiliore. Si g̃ in aliq̃ auctori-
tate ſit h̄ nomē iſrabel. ⁊ p̃dica-
tor facit fmonē de fortitudine
tūc p̃dicator facit fm iſtā iſpre-
tationē ſignificatiō; ad aliquē
ſctm. ſi v̄o p diſſiniō; ſive ō
ſcriptionē ſit. ut Beſi q̃ bitāt in
domo tua dūe. Subdiſ diſſi-
nitio beatitudis. ſ. Beatitudo
eſt ſtatus omniū bonz aggre-
gationū p̃fect⁹. Deinde exēpliſ
cei quō in celeſti domo donū
p̃ficiet̃. In cui⁹ viſione. p̃ſimo
veritas Secundo p̃ficiet̃ affe-
ct⁹ p fruitionē ſumme bonitat̃
Tertio quietabit̃ deſideriū
adaptationis oīſ deſiderabi-
litatis. Ecce quō fmo dilatat⁹
p iſpretationē ⁊ diſſinitionē.
¶ Mono ſermo dilatat⁹ p mul-
tiplicationem ſynonimorum.
Videlicet quādo proponitur
materia queruloſa laudatiua
vel exhortatiua. Queruloſa ſit
⁊ eſt veraum beati Job. 1. Mo-
mo natus de muliere beui

in eis tempore replet multis
miserijs. Dilate p synonyma b
mō. Nō replet miserijs qz pmit
tūgustijs. circūdat erūpnis. mo
lestat adūsis. anxiat piculis. 7
sic de alijs. Laudādo qz sic di
latef. Vere iste sc̄tū fuit lux er
rātib⁹. lumē īgrantib⁹ lucerna
deuīatib⁹. ul' si laudās aliquē
7 tutē dicam⁹. 7 tus bec men
tē decorat. aīam ornat. ouer
sationē honestat. grām magni
ficat. 3tē adhortationē qz ad
imitādū exēpla maiōz sic emu
lamur bonos. imitemur sc̄tos.
sequimur iustos. cōsiderem⁹ patz
exēpla. b̄ vsus plan⁹ ē ī p̄a. De
nite exultem⁹ dñō inbilem⁹ dō
7c. Silif. Bone volūtāt lan
dam⁹ te glificam⁹ te 7c. 3tē si
istos. 9. mōs p̄dictos ī mēoria
babueris retinueris 7 frequen
teris paucissima aut nulla the
mata iuenies ī qb⁹ nō icidunt
duo ul' tres aut plures p̄dicto
rū mōz. De qb⁹ debes accipe
illud qd̄ conueniētī ē tpe loco 7
p̄sonis ī qb⁹ loq̄ris. p̄desem⁹ et
bas circūstātiās dic̄ aplūs ad
Ehimoth. Quis scrip̄a vinit⁹
īspirata ē utilis ad docēdū ad
arguendū 7 ad erudiendū. ad

iniusticiā corripiedū ut p̄fect⁹
sit hō dī ad oē op⁹ bonū īstru
ct⁹. Nūc 7 de cautelis postres
movidēdū q̄les quis p̄dicator
puid⁹ secū ī ambone b̄ie d̄bz.
¶ Prima cautela q̄ null⁹ p̄di
cator vereri d̄bet d̄ reuerētia
exhibēda dñi ībū xp̄i 7 gl̄iose
7 ginis marie ei⁹ m̄ris. sit enī ī
exemplū q̄ legati 7 familiares
p̄ncipū faciūt. dicūt. n. dñs n̄r
7 p̄nceps gl̄iosus. 7 qñ bec di
cūt ī clamāt se filiē curthiani 7
ecc̄liarū cathedraliū canonici
dū bullas p̄pales recipiūt de
positis pirret reuerēt osculant
pedes sc̄rissimi. multomag⁹ 7 a
forciōz nos dñō n̄ro ībū xp̄o
creatori 7 redēptori n̄ro 7 glo
riose 7 ginī m̄ri ei⁹ reuerentiā
exhibē debem⁹. ¶ Secunda
cautela. q̄ nūq̄ p̄ferat p̄dica
tor nomē dei b̄ie 7 ginis ul' al
terius sc̄ti sine adiectio ut sic
dñs n̄r ībū xp̄s gl̄iosam̄ eius
7 gomaria 7c. ¶ Tertia cau
tela. q̄ p̄dicator nichil frivole
ul' p̄sumptuose ī ābone attēpta
re d̄bet. ut videlz de acceptiōe
b̄ie 7 ginis marie ul' filib⁹. Sic
tñ aliq̄ dicūt eā acceptā ī p̄ctis
originalib⁹. aliq̄ 7o oppositū.
fz

Circa illud dicendum est qđ
magis cōuenit bonoꝝ 7 laudi
glosse virginis ac pie credere
qđ ī talibꝫ nō sit accepta quā fri
uole defendē. Quia ex qđ oīa dō
sūt possibilia. sic sibi possibile
erat eligere vas sanctū 7 īma
culatū ī quo voluit īcānari. Et
licet doctōres ī hmoi 7 filiibꝫ
aliqñ diūsimode sentiūt. n̄ tñ
est qđ fidē. sed ybi materia fidei
est ibi nullus alteri dissentit.

¶ Quarta cautela est. qñ pđi
cat ī ambone cōmittit aliqđ ou
bia ul' qstiones dubiosas tūc n̄
recedat solutione dubij. quia
ppl's simplex scripturas distin
guere nesciēs de sacris scriptu
ris dubitaret atq; cespitaret. 7
iō eo mō ppl's īfaciatꝫ minime
ē relinquēduꝫ. igitꝫ soluat vel
potiꝫ nō pponat 7c. ¶ Quinta
cautela ē. qđ vltimā sillabam
cuiuslibet dictionis tam dure
7 itegre 7 apte pferre studeat
recte sicut p̄mā. h̄ est quā dure
dictionē īcipit sic etiam finiat.
7 sic materia magis ītelligibil
erit 7 apprehēibilis sicut etiaꝫ
lucidiꝫ ī cautela seqnti p̄cipies

¶ Sexta cautela qđ pđicatō
loqui debet itegra 7ba. itelli

biliter 7 tractim. 7 p̄cipue ne
vnū bis ul' ter dicat repetēdo
ul' alterādo 7ba. qz n̄ bōꝫ sonꝫ
ita verba multiplicare. imo te
diū gñat 7 ridiculū qñq; audi
entibꝫ. Nisi p̄p̄ difficultatē ul'
raritatē materie oportet aliqñ
reiterare seu repetē. 7 h̄ p̄pter
materie maiore īpressionem.

¶ Septima cautela qđ pđica
tor cū tāta maturitate se dispo
nat 7 loq̄tꝫ ac si de xpō ī sua p̄
sentia 7 alioꝝ p̄ncipū 7 reguꝫ
loq; dēret. sic pđicator diligen
tiā adhibere debet p̄posse. Ex
qđ regimē 7 cura aīaꝫ ī pđicati
one cōsistit si vult facē diligētīā
ī p̄ncipū p̄ntia. etiā eandē fa
ciat ī p̄ntia simpliciū vel circa
oues sibi cōmissas cū eq̄lis cu
ra ē aīaꝫ. Aīa enī p̄ncipis n̄ ē
maior paup̄is. Ergo pđicator
cū oī sollicitudine 7 diligentia
se exhibē d̄bet ī pcurādo aīas
deo. Cū ex hmoi sollicitudine
magñū cōsurgit pđicatorū meri
tū ¶ Octaua cautela ē qđ sup
oīa pđicator caueat festinātiā
pcedēdi nis ad vltiora qđ ē
sp̄s īpellēs boīem ad festinan
tiā. īpedit loquētē 7 cōfundit lo
quele maturitatem 7 sensum.

¶ Nonā cautela est cōtinētia
visus. que valde valet ī p̄dica
tione. q̄ obiecta monēt sensū
7 p̄ obiectū mēoria nālīs disp
gīt. 7 sic ordo mēorie cōfuditur
¶ Decima cautela ē. q̄ ī ma
turis cōrectorijis p̄dicatoz nul
lo mō trāfferat se ad specifica
tionē aut q̄s specificandū quia
equus lesus nō libēt se tāgere
pmittit ī vuln⁹. sic p̄cfores ves
renē corrigi nālīs. q̄ oīs virtus
nālīs 7 oē viciū s̄ natura. s̄m
bīm b̄ernb. De vicio p̄petra
to q̄s abhorret. q̄ natura a q̄
p̄ d̄ordinationē decessit testis
ē quē malū n̄ agere. Sic p̄ op
positū d̄ virtute null⁹ abhorret
igit oīs virtus ē nālīs. 7 oē viciū
s̄ naturā. Notādū etiā ē p̄dica
toz circa triplicē statū h̄ie cor
rectionē. nā alia erit correctio
sp̄ualiū. alia nobiliū. alia vul
gariū **¶** Undecima cautela ē
q̄ p̄dicatoz summe caneat. p̄li
xitatē ī smone. 7 h̄ iō ut p̄p̄us
icipiat attediari 7 de post smo
nes alios vitare. Qua p̄p̄e vi
deat p̄dicatoz qd̄ studeat vti
liorē 7 fructuosiorē materiam
colligē 7 eandē ad breuē 7 cō
p̄ediosā summā r̄digē ut p̄p̄s

eo melius pōterit memorie cō
mēdare qm̄ cessat qd̄ p̄dicatoz
p̄p̄m q̄s īfaciatū relinquat sic.
qd̄ libent⁹ pl⁹ audiret d̄ tali mā
7 si aliqd̄ d̄ materia sua remā
serit. sup̄festiuatē aliā sequētē
sup̄se deat. q̄ p̄p̄e p̄dicatoz bo
rā attēdat 7 finita hora cessat
¶ Duodecima cautela est. q̄
p̄dicatoz ī mō vulgarisandi nō
cōstringat se ad istā difficultatē
ut velit v̄ba trāfferre eodē or
dine. 7 tam p̄p̄e q̄ ponit lati
nū sed multo meliori 7 appre
ciouī mō trāfferat vulgare de
latino. oportet enī p̄dicatozē
aliqñ iunare materiā. i. aliē ex
p̄mere q̄s ī forma v̄boz p̄pos
nit. 7 aliqñ circūloqui. ut ibi.
Dē masculinū adapiēs vulua
ibi n̄ opōtet ita grosse exp̄mē
s̄ p̄ vulua exp̄mē vas l̄ porta
part⁹ mulieris. 7 sic d̄ cōsilibua.
Concludēdo matias p̄dictas
f̄res cāssimi ad vitā etnā p̄me
rēdā n̄ sufficit v̄bū d̄i nisi q̄s
studeat ill d̄ etiā mēte adiplere
ut effugē valeat tāz horrible
piculū ī q̄ saluatō n̄ inuet funū
iutilē p̄ici ligat⁹ māib⁹ 7 pedib⁹
b⁹ ad tenebras extiores. quia
funs sciēs volūtātē d̄ni sui 7 n̄

faciens vapulabit plagis mult^{is}
Eū enī dñs de^{us} p̄ptos scōs
7 alios doctores 7 p̄p̄as in
vidit nobis sacrā scripturā per
quā docet nos suā volūtātē 7
viā debitā. q̄ p̄gi possumus ad
regnū celoz. q̄ dñs n̄r ihesus
xp̄s in enāgelio nos tāq̄ p̄
dagog^{us} informat ad vitā et̄
nā pueniam^{us} p̄pterea studeā^{us}
illa adimplere in ope q̄ nobis
faciēda 7 imitāda eē mōstrā^t.
Sine claudis̄ are sine modis p̄
dicādi a sc̄o Thoma de Aq
no op̄sita necnō alioz sacro
rū doctoz scripturis plustra
ta. 7 si q̄s diligēt^{er} se inspexerit
procul dubio in ista arte ma
gnus erit.

Restat modo formare ar
borē que sit in hūc modū cum
sua declaratione 7 intellectu.

Predicatio as

simulatur arbori reali
Sicut enī arbor real^{is}
p̄cedit d̄ radice ī trū
cū 7 trunc^{us} ī p̄ncipales ramos
pollulat. 7 rami p̄ncipales in
alios m̄ltiplicā^t. Sic p̄dicatio
p̄ ex thēmate tāq̄ ex radice ī
trūcū. i. p̄locutōe n̄r p̄thēma p̄

cedit. Ac deinde ex p̄locutione
sine p̄thēate ī p̄ncipalē diuifi
onē thēmat^{is} tāq̄ ī ramos p̄in
cipales Et rami p̄ncipales thē
mat^{is} debēt vltēri^{us} p̄ secūndā
diuisiōe m̄ltiplicari. i. in s̄bdi
uisiōes. n̄r s̄bdistinctōes. 7 vlti
mitari. put p̄t exēplū ī arbo
re sc̄q̄nti. Cui^{us} thēma diuidit^{ur} ī
duas p̄tes. 7 quelibet iptiū sub
diuidit^{ur} ī duo mēbra. 7 q̄olib^{et}
mēbr^{um} p̄t dilatari p̄ aliq̄s istoz
nonē mōs sup̄scriptos ex̄ntes ī
arboze. ut patebit ī fra meline.
Deinde nō 9̄ triplex ē mod^{us} p̄
dicādi. p̄rim^{us} mod^{us} ē assūpto
thēmate 7 dicto diuissio p̄ce
dere d̄bz p̄dicatoz ad execu
tionē. p̄tm enāgelīū exponē^{re}.
Et ē mod^{us} antiqu^{us} sic māifeste
oñdūt Dñm. b. Greg^{orius}. 7 alioz
sc̄oz doctoz. Et p̄ expositōz
enāgelij t̄nsire v^{er}o ad diuisiōz
7 s̄bdiuisionē thēmat^{is} 7 ad mām
p̄ncipalē s̄monie. 7 sic s̄mo po
sit^{us} ē ī effectū. Et p̄ bech̄i v^{er}o
inocatio sc̄i sp̄s q̄d talia sine
dī adiutorio exprimē n̄ valeat
7 q̄d ip̄lozāt b̄sam 7 ginē salu
tātes cū Ave maria. sine p̄ altā
inocationē. Et mod^{us} iste ē lay
calis sine p̄p̄ariis 7 pulcher. q̄

in decretis precipit euangelij
illucidare simplicib⁹ dieb⁹ oñi
cis Scōa mod⁹ ē tēate 7 dco
diuissio p̄dicatoz tñseat ad ex
ecutionē fmonis sui 7 ad diuī
sionē siue distinctōz tbemať tñ
ñ diuissio. 7 bigra. Si p̄ d̄fun
ctis accipet^r b̄ tbema. Q̄ mors
q̄ amara ē mēoria tua Absq̄
boz 7 boz diuissioe subiūgat
p̄dicatoz. Sciēdū amatozib⁹
mūdi amara ē mēoria mort^{is} p̄
pter tria. p̄ p̄p̄mūdū quē desi
nūt. 2°. p̄p̄ futūz supplicij qd
acqrūt. 3°. p̄p̄ carnis delicias
q̄s amittūt. Ecce quō ex tēa
te ñ diuissio p̄cedit ad distincti
ctionē. Et modus iste leuis ē 7
simplex. qz ex tēate ñ ē scā p̄
locutio nec it̄ductio exposi
tionis enāgelij nec 7boz tbe
mať diuissio Terri⁹ mod⁹ 7 ad
p̄positū n̄r̄. p̄ p̄dicatoz tbema
suū dicē debz i latino s̄b silētio
p^o b̄ it̄ducere dictū vnū in
vulgari. videlz Dñs n̄r̄ ih̄s x̄ps
det boib⁹ vinentib⁹ grām 7
mīam. ecc̄ie sue pacē nob̄ aut
p̄fcozib⁹ p^o b̄ac vitā vitā semp̄
ternā. Deinde resumat tbema p̄
exp̄ssum i vulgari. 7 p^o bec p̄
elicere ul̄ recipe ex tēate suo

vnā p̄locutionē loco enāgelij
7 istā p̄locutioē pōt facere p̄ si
militudines moralitates ul̄ p̄p̄
bia siue nālia. ul̄ aliquñ etiā pōt
fici ex cert^{is} auctoritatib⁹ addu
ctis. 7 istā p̄locutio alio noīe
oīz p̄tbema. qz añ diuissionem
tbemať. 7 añ p̄ncipalē mām
fmonis exp̄mit. Et nō q̄ i p̄re
locutioe siue p̄tbema ñ debet
fieri p̄lixitas. ut tbema cū suis
p̄ncipaliozib⁹ materijs fmonis
locū exp̄mēdi h̄ie possit. Itēz
p̄locutioē p̄missa debz fieri re
sumptio tēat^{is} 7 diuissio ei⁹ dē
p^o b̄ iuocatio sp̄s sc̄i ut prius
Deinde executio mēbroz per
ordinē. p̄ primā p̄tē p̄ncipalem
tbemať cū suis diuissionib⁹. s̄l̄r
scōam p̄tē p̄ncipalē tbemat̄is
cū suis s̄bdistinctiōib⁹. 7 sic s̄l̄r
de sc̄ia. 7 scā discussione oīm
mēbroz tā p̄ncipaliū q̄ min⁹
p̄ncipaliū p̄dicatoz pōt facere
repetitionē fmonis i effectu ut
negligētib⁹ p̄ncipijs possint sci
re in q̄ stetit fmo effectiue. Et
cū b̄ attēdentib⁹ alijs materie
sermonis possint fieri mag^{is} ap
p̄bensibiles. Et iste mod⁹ mo
dernis p̄dicatozib⁹ cōior est. 7
viris itelligētibusq̄ auditozib⁹

utile. cui⁹ exēplū ptz i arboze
ut etiam supius tactum est.

Sequitur Arbor.

¶ Sequit^r cōsequens reliqua
spectācia ad arbozē sequentē
que i ea cā. plixitatē imprimi et
poni n̄ potuerūt sunt tñ notata
lris alphabeti loca singulorū
qb⁹ applicari 7 scribi debeant
diligentiā adhibē volēti ut ptz.
videlz vbi ponit^r lra. a. u. l. b. re
gre i ramis eisdē arboris hinc
ascribe clausulā notatā tali lra
A. **¶** Iuuenalis li. 3. satira i.
consuetudo mali tēnet insanabile
vulner⁹. hec ille. **¶** Ap. j. rethori
ce Silis ē consuetudo nate pprie
enī q sepe ei qd sp ē. glo. Job.
2. Dñs fremuit 7 lacrimat⁹ est
clamanit sup Lasaz. Difficile
surgit quē mola pua consuetudis
premit. **¶** **¶** Prologatio per
discussione^m arborū p mō Aug⁹
Nihil sic reuocat a pctō sicut
frequēs meditatio mortē. **¶** Rō
qz mors p pctm itrahit. iō inqt
idem i li. yponosticō oppinor
q iō mors h̄ vocabulum cepit
eo qz mortu quoddā mō ve
nenosifpēntis i padyso Adaz
fuerit intēpt⁹. Et etiā rō est.
qz multi xpē pctm preueniūt

morte. **¶** Ihero⁹. Facile atēpnit
oia q se sp cogitat moriturum.
Supbiā vite. qz eit sub pedib⁹
oim. **¶** Eōcupiam oclorū. qz res
linquet oia ocupiam carnis.
qz erit esta vermiū. hec ille. E.

¶ Iste Bernb. i spectō monis
chorū dīc. Sūma phia ē medi
tatio mortē 7 valet. **¶** **¶** Pro
logatio p concordācias auctorit
tatū a fili. Dū tps hēm⁹ opem⁹
bonū Gal. 6. Eipri. Quālē te
iuenit dñs cū vocat talē te in
dicat. Ezech. Audiēs amiaci
onē mortē orauit fleuit pñiam
egit **¶** Ysa. 38. Minuite audien
tes mortē iminē pñiam egeret
i cilicio 7 ieiunio **¶** Ione. 3. E
¶ plōgatio p similitudinē Con
tra vin mortē n̄ crescit bba mō
tis. **¶** Adors xpēat fuga nulla ptz
mortale tēntū. Soluere nate
lege tenet bō. qz ē aīal rōnale
mortale. **¶** **¶** Eccl. 14. **¶** Adcor
esto qm mora n̄ tardabit. pō
Quis ē ho q viuet 7 n̄ videbit
mortē **¶** Rō qz ē agēs qd i agē.
patif. s. calor nālis i eos phifice
trāsmutat alimētū. g̃ corrupitur
ex z^o pbi. 7 ē aīal gñatū ex dī
ūsis 7 pñis reb⁹ q st i loco suo
sicut ex qtuor elementis. iō hēt
vetasti 7 finiri ex z^o celi 7 mū.

Aug. 13. di. c. xj. Non in con-
grue hoc vbu morior fm verā
gramaticā pē nō congrue decli-
nari. ut ptz. **S.** ¶ Prologatō
p discussionē vborū p modū.
Nā si de nō pepcit vnigenito
suo qñ i morte tradidit illum.
nec dei genitrici i lecto minus
nobis quin moriemur. **Id.**
¶ Eccl. 14. Noli metuerē iudi-
ciū mortis. Cassidor? sup beati
imaculati. Quis mortē tēpalem
metuit cui etna vita pmittit? tē
ecōuerso Mali timēt. vide vbi
thema. O mors quā amara. **3**
¶ Prologatō p assignationē
oppositi. Cipri. 13. q. 2. c. Quā
ppostez ē quā qz puerum ut
cū dei volūtātē fieri postula-
mus qñ dñs euocat nos 7 ac-
cessit de hūmādo nō statim vo-
lūtatis ei? impio pareamus ob-
mittimur 7 relactamur 7 puita-
te morū suorū ad cōspectū dñi
cū tristitia 7 merore pducant
exeūtes cū necitatē vinculo nō
volūtatis obsego volum? ad
eē pmijs celestib? bonorū ad
quē venim? iuiti. Dixi notāter
plurimū. Nā scī timuerāt mōtē
iudiciū. Tū ppf bonorū puita-
tē. Tū ppf iustificis icertitudis

nem. **R.** ¶ Prologatō per
opationē. Et ē mors. Amara
magnis sciētjs. Amario: mō-
rib?. Amarissima pctozib?. **4**
¶ Prologatō p discussionē
vborū p modū. Illi? sē qñqz
signa. dolor de culpa. **Rō.** qz
nō pnt simul stare stare gratia
virtus 7 culpa. Aug. Omelia
8. sup Job. Radix oim bono-
rū est caritas. malorū cupidi-
tas 7 simul stare nō possunt p-
positū cauendi peccata. Aug.
li. retractionū. c. 8. vocas ipā
nichil grā libere? a seruitute
dyaboli 7 adiunem recte pic-
tiu sine mortalib? esse nō pōt
g cauere est signū. Delectatio
vbi dei Job. 8. Qui ex dō ē
pmpitudo boni opia. Greg.
Amor dei nūquā ē ociosus qñ
aliqs defectu alicui? tristatur
de pfectu letat. **Bernb.** sup ps
138. dñicā. Mors iustorū bona.
qz fit requies a labore. Melior
iocūditas de nouitate. Optia
securitas de efnitate. Ecōuer-
so. Malorū mala in amissione
mūdi. peior i dissolutōe cānis
pessima i tormēt. **Id.** ¶ Pro-
logatō p assignatiōz oppositi
Illius etiam sunt quinqz signa

Frequens exortatio 'conscientie
Nam caritas et feruor opponit
viciis. Greg. Caritas oēs offi-
cinas mētē visitat et mādāt ne
displiceat. Eōcupiscētie. Dimi-
natio rexp̄taliū. Aug. Dimi-
natio cupiditatē ē augmētatio
caritatē. et esūso. Studiosa mā-
datoꝝ obfuoatō. Greg. Si qd
diligat me obfuoatio mādatoꝝ
sine cāitate fieri n̄ p̄t q̄liter ca-
ritate n̄ p̄ficeret q̄ fontē dile-
ctionis i se h̄. sensum extiorū
vitalis exercitatio. Greg. Ha-
bitare aīam i corpe p̄bāt vita-
les sensus. ita habitare sp̄ritū sc̄m
i aīa p̄bāt vita sp̄ualis. Carita-
te q̄ ē vita aīe exercitant̄ vires
ei⁹. Solūtatē vīne māifestacio
Amor ē signū cōicationis. Jā
nō dicā vos suos s̄z amicos qz
egrediū a p̄e nota feci vobis
M. ¶ Illi⁹ s̄z etiā. h̄. signa exte-
ora patū eē mori p̄ fr̄ib⁹ Aug.
Ipsua caritas nō sufficit ad im-
plēda magna mādāta. ut sunt
mori p̄ x̄po et p̄ximo. inimicos
diligē. amor t̄m̄sformat amātē
et amatū iquātū p̄t ēt ad ardua
sic o⁹ diligit inimicos sic ille oīa
gandent̄ suscipe. Greg. Caris-
tas qz mētē absorbuerit ad ter-
rena i sensibilē facit. oib⁹ renū

cialē rennit qz impediūt filialis
deū timere caritas foris mittit
timorē. D. ¶ Et. h̄. sunt signa
iteriora. Ipsiōda. Suspiria.
Rō qm̄ mēoria rei amate inti-
ma mentis tāgit statim suspiria
ut nūcios mittit ut p̄ntia sua re-
ficiat. Job. Añquā amendā su-
spiro. alta desideria. Rō. Via
pōderib⁹ agūf. s̄z amor ē pōd⁹
ḡ ē signū fm̄ Aug. Cogitatōes
lāgwide. Rō. Sibi thesaur⁹ ibi
cor. Expectatōes tediose. ni-
chil amore penetrabilib⁹ qm̄ ḡ
impedit̄ penetrare amatū atte-
diatur. Affectiones extatice.
Bona. doctor seraphic⁹ in. 3.
di. 34. q. j. ponit vīa; iter vir-
tutes dona b̄ritudines dic̄ inf̄
cesa. Habit⁹ x̄tutū s̄z ad agē
dū recte p̄ eo qd virt⁹ de rōne
sui nois dicit. qd̄ exigit et vigo-
rat actū. Vit⁹ donoz ad agē
dū expedite. licz ab eadē x̄tu-
te sit i naturalib⁹ curreñ et expe-
dite currere. Cū aut illa s̄z sup̄
naturā oportet difficilī⁹ rectis-
ficari opa et expediri. Nec fru-
stra sunt bit⁹ x̄tutū. licz ordi-
nāt sufficient̄ tñ liberalitas vī-
uina. p̄uidit vltima b̄ bit⁹ istos
p̄ quos expediretur non solū
ad opa rectitudinis et necessi-

taſ. ſed etiā ſup erogationis et
pfectionis q̄ ſt alteri⁹ generis.
iō dicūt dona. qz dicūt habū
dantiā dñe bonitat. Dabit⁹
bñtudinū ad agendū pfecte iō
dicūt bñtudinee. qz faciunt ho
minē cōformē glorie ſumme ⁊
dō p̄mū: bñlle. ꝑs. ¶ Sua
ſione. exhortādo appbando.
Auxiliatiōe. aſtādo. miſtrādo
cōfortā. manēdo. veneno. ma
leſicio. manu. Q. ¶ Exo. Nō
pacieris maleficū p̄uē ſup trā
ſc̄s Ebo. d̄ r̄gimie p̄ncipū.
Magnū mēitū iudex cōſeq̄rēū
occidē. R. ¶ ꝑs. olōgātō p cō
cordātiās auctōitatū. ⁊ p mul
tiplicatiō; expoſitionū. De⁹ iu
ſt⁹ ⁊ pi⁹ p̄p̄ p̄c̄a p̄p̄ia quōſdā
flagellat violētā ⁊ ſubitāea mō
te. pt; h̄ Ec̄. 7. Ne ip̄ie agas
m̄ltū ne moriēis i t̄p̄e n̄ tuo. p̄s
Siri ſanguinū ⁊ dolofi n̄ dimi
diab̄ dies ſuos Exēpla ſt ad
manū Sēñ. 6. vbi Jero. ponit
p̄nt allegat⁹ d̄ pe. di. j. p̄dixēat
Dati ſuēt būa. gñi. c. 7. 20. ā.
diluiū ut reūterē ad p̄niam.
Sed ḡuioza ſcelēa p̄petrātes
ablati ſt eis. 20. an. vbi tñſact⁹
c. ān̄ iundauit diluiū. ꝑs; ē
b̄ Jbere. 28. d̄ p̄c̄o falſi p̄p̄be

ananie filij aſarie q̄ eodē āno
p̄nt Jbere. p̄dixerat mortu⁹ ē
Exēplū ē t̄c̄m Ezechie r̄gis
vbi p̄p̄ i gratitudinē ſuā abre
uiatū fuiſſēt dies ſi p̄n̄ia c̄minū
n̄. plōgaſſ; ꝑs. 38 ¶ plō
gatio p̄ m̄ultiplicatiō; expoſitio
nū. ꝑs; i figura. 2. R̄eg. 4. ꝑs
boſech. i. vii. cōſuſiōis ⁊ p̄c̄oꝝ
duo latrones rechab. i. moliū
p̄i vic; dyabol⁹ ⁊ benaci. i. fili⁹
ardoris vic; cōcupiſcētia q̄ mō
tis ē m̄r i l̄c̄o dormiētē i meri
die. i. opri. ſuo ſtatu occideēt
¶ plōgatio p̄ ſilitudinē. ꝑs;
ēt i pabola ſaluatoris Luc. 13
d̄ ſic̄lnea quē iuſſit ſuccēdi Ne
trā frustra occupāet ⁊ bōa t̄p̄a
lia q̄b⁹ bōi magis ſugēſtandi ſt
cōſumēt. Oſee. 2. Cōuerſ ⁊ cō
ſummā frum̄tū i eū i t̄p̄e ſuo. ne
d̄rī⁹ ſiēt Ec̄. 10. Breuē lāguo
rē p̄ſtitit medic⁹. Q. ſm̄ Amō
d̄eli⁹ ē i p̄c̄is mōi q̄ ad p̄c̄a
vinē qz min⁹ p̄niet Ne iuſtus
nimiū affligēt. 4. R̄eg. 24. Jo
athas t̄b⁹ mēſib⁹ regnauit i iſrl̄m.
gloſa n̄ āpli⁹ qz ip̄i eāt. ⁊ ſignē
p̄p̄ p̄c̄m i obedie. 3. R̄eg. 14
d̄ p̄p̄ba q̄ a leone intēpt⁹ qz
voce dñi i obedieſ fuit p̄p̄ter
p̄c̄m gula ⁊ luxurie Luce. xiiij

Propter nimium arbores ad te
poralia Luc. 12. de dinitate ppe
dilatone inuersionis Exo di. 19
de Pharaone. Propter corrip
endi negligentia. i. Reg. 4. de
Delph Propter pentum ibonozati
one Exo. 20. Honora patre;
ut sis ilogen sup terra. Propter
irreuerentia sacri post ei sumpti
one. i. Cor. 11. Ideo inter vos
multi ibecilles et dormiunt mul
ti. ut pt; i letania maiori. econ
uerso bonie augeat vita ytrum
de ninuitis Ezechia. 7c. **P**
De oipotēs ppter pcta A
liena quosdā flagellat violēta
ac subitanea morte. ut pt; mul
tiplicif. 2. Reg. 12. Iduer Das
nid ppe ei adulteriū octo dies
non duravit. Sam. 1. Reg. 4.
Delph Senex casu iopinatu in
terijt ppter peccata filiorū. Fi
militer. In Sodomor et So
moreor pulis. nūc etiā sicut
in diluuiū inocens punit tem
poralit. ppter peccata nocētū.
Et h modo bñ trāsijt puerbiū;
pres nichil dñi amederūt. yuā
acerbam et dentes filiorū vel
subditor obstupescūt. Et hoc
ut vnusq; sicut fidele mēbrū
sollicitet de bono alterius. vel

ut cum quis non emendat fla
gello ppro. Quod ipse pungat
flagello in alieno. vel ut cons
ensus et fauor seu negligentia
correctionis i ipse puniatur et
purget qz iuro istā vitā qñ dis
ninit flagellant cū eis amarā
senciant cui amado dulcedine
peccatib eis amari esse nolue
runt. bec Aug. i. de ci. ciuias.
Sed ut magnitudo sterilis ali
cui p hoc oñdat. ut pt; 3. Josue
7. de peccato Arbor tot eni
ppla punit ē ut significaret tñ
fuisse malū quātū fuisset si vni
uersa multitudo peccasset fm
Aug. ibidem in glosa. Sed in
terrior ē ut cogitātes qualiter
cruciabit i inferno quos tibi p
bat q in hoc seculo affligit sic
innocentes et quos amat sicut
Luc. 13. patet ex textu et ver
bis christi.

Explicit feliciter modus pres
dicandi multū notabilis p
distinctos passus et formas
arboris cōpilat Impressus
demming. per Albertem
Kunne de vnderstat Das
gunt. dyocef. Anno dñi
m. cccc. lxxiiij.